

Sy-li spēwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čeršiwosć da.

Njeh ty spēwał
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěń pak swjatj,
Daši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes manj
Njeh ćl khmar a
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh podaj
Wokreś te. F.

• Sserbske njedźeliske kopjeno. •

Budyschin

1. meje 1927

Bauzen

Čištoč a nakład Čsmolerjez knižiczišćernje a knižarnje sap. družst. s wobm. rut. w Budyschinje.

Wužadza kóždy sobotu a placu bčrěćinje 78 stowch pjenjełow.

Miserikord. Domini.

Jan. 21, 15—17.

„Slajće, so bñšće tñch mółčkich žaneho njesazpili. Wchetož ja praju wam: Žich jandželjo w njebiešach widža stajnje wobliczo mojeho Wótca w njebiešach“. Dženšnišča njedžela chze naš dopomnicz a powučicž, so a kał mamy šo wo kšesćizjianske wukublanje šwojich džěczi staracz. Šo tykazach šu džěczi pšched jutrami schulu wopušćizjawišchi do žiwjenja w šwěće stupike, šo bñchu šo we wušwolonym powołanju špytałe. Šizom nětk pñtnu, šo leži sadn nich najrjeišchi čzaž žiwjenja a šo ma kóždy na šwojim měštnje šo prózowacz a spošhi hotowy bñcz. Wñ staršchi wěšće, šo njemohło šo wašće džěcžo radžicž, hñž njechało šo š Božej ruku wodžicž dacž. Wñ čzujecze, šo njesamóže wšcho, šchtož bñšće jemu rad dali, šo wobšbožecž, hñž dyrbjale najkrašnišće kubla pobožneje, žiweje wěry parowacz. Kaž wjele džěczi je schulu wopušćizilo, telko je po jutrach do njeje šastupilo. Šhñž běšče dotal dom šam jich šwět, nětk je jo schula; hñž mějachu dotal staršchi wo jich wukublanje šo staracz, nětk dže schula š nimi ruku w ruzñ. Lohke džělo njeje, kotrež ma šo na nich dokonjecž. Šakładne lamjenje maja šo šapožicž ša džělawosć, kotraž je nušna, šo mohće w šwěće dale pšhincž; jich duch dyrbi šo šbudžicž, šo bñchu myšlicž a rěćecž nawuknyłe a prawje k šebi pšhishće. — Š šđžělawosćzi nješluscha pał jenož, šo je čzłowjek na šchěrokim polu wšchelateje čzłowješke wědomosće domach; my šmy kšesćizjenjo a mamy jako tajzy dwojake powołanje, šo čzinimy šebi šemju poddanu a šmy njebiešćenjo. Wšhitko rošwucžowanje dyrbi se šwjatym

duchom pšchewěte bñcz a nabožnišwo dyrbi tež w pšchichodnych čzajach šriedzišćežo našeho myšljenja bñcz. Wědomosć bjes wěry čzini čzłowjeka jenož hordeho a póhana. Šbože šwěta njepohadža jenož š techniškich a šđžělanoštnych pošupow a wušpěchow, ale wjele bóle se šažोजना našeho dorosta we wěrye. Našy čzaž nam jagnje pokasuje, šo kraje a móžnišwa padaja a ludj šo šahubja, hñž je šwětlo Božeho šłowa we domach a w schulach poštorcžene. Šchto mamy čzinić? Našy tekst njeh nam pokasa, na čzož Šesuš wošebje wažnosć kładže. Bjes lubosće k Šesušej, kajtuž nam tu Šětr wobšwědčzi, žane šobudžělanje w šlužbje Šesušowej. To chze nam tale štawišna prajicž. Nam, komu hewal? Nam wěšće najprjedy, kiž šmy ša pašyrjow poštajeni w gmejnj Šhryštušowej a štejimy we wošebitej šlužbje dušepaštyřstwa. Wam niž mjenje, kiž macze jako wučerjo mółčkich Šhryštušowego šadla pašć a wodžicž k dobremu pašyrjej. Ale nima tuta štawišna nam wšchěm tole prajicž, šo je kóždemu nimo štarosće ša šwoju dušhu tež štarosć ša dušhe druhich porucžena? Wñ šmy mandželšzy, staršchi, džěd a wowka, mamy domjaznyh a pšhecželow, mjes kotrymiž bñdlimy. Šlaj, tam šu dušhe, na kotrychž dyrbiš a móžesh w Šnjesowej šlužbje džělacž a na kotrymiž tež ty budžesh prašchany: Šdže šu, kotrychž šym tebi dowěrił? Tuž wopominajmy: Žane šobudžělanje w Šesušowej šlužbje bjes lubosće k Šesušej! Kaška je tale lubosć a čzohodla dawa wona nam šhmanosć, šobu džělacž w šlužbje Šhryštušowej?

Ššchi Šenezarethškim morju šedža wučomnižy š Šesušom šnowa štanjenym wokolo palateho wuhla a maja krašne rěće šnim. Kał džakowni šu ša njenadžitu a wulku šyłu rybow,

kotrež bčhu s Knjesowej pomozu popadnyli. Ale najlěpsche
 pšchindže nětk, hdžež Jesuž Pětrej hlada do šwědomnja a ho
 jeho trójzy prašcha ja lubošczu. Nam je Pětromy hrěch derje
 snaty, trójzy je swojeho Knjesa saprěč. Nam je tež snate,
 kak je k temu pšchischoł, jeho saprěč. Nětk steji tón, kotrehož
 je saprěč, pšched nim; šhto budže prajicž? Ach, reknje lohko-
 myšlenn, wón jemu wjele njepraji. Wšchał ma wšchitku mar-
 tru, kšhiž a šmjercž sady ho a je dohyczeč. Kak dyrbjal
 hišcže na Pětrowe padnjenje spominacž? A spomina-
 li na nje, ho s dobom tola tež na wulke spytowanje dopomni, kiž
 jemu nasta a na hórke špšly, kotrež wučomnik plakaše —
 a budže wězy, kotrež nima sabyte, woštajicž. Ow, kak Knjes
 tajke myšle je swojimi myšlemi a šlowami šudži. Ně, ru-
 nje tutoho saprěčža dla setka ho s Pětrom, a wšchitke šwět
 hnujaze podawki, kotrež šu jeho potrjehike, nješku saprěčže
 tam w dworje wyschšeho měšnika jemu s myšlow wšacž
 mohke. Se swojim wučomnikom ma jara šhutne spowjedne
 pruhowanje. „Šchimanje Zonafowu“, tak sapocžnje; cžeho-
 dla niz: Pětrje, škala? Dofelž čže jeho na šlabošcz dopom-
 nicž, s kotrež je ho škalneho mjena nješodny potašal. „Lu-
 buješč mje?“ tak ho prašcha; cžehodla runje tak? Dopomnicž
 jeho čže, so je jemu runje na lubošczu pobrachowało, kotraž
 snježe wšchitko lubowaneho dla, tež hanjenje a hańbu a šamo
 šmjercž. Trójzy šwoje spowědne praščenje wupraji; cžeho-
 dla? Dopomnicž jeho čže, so je jeho trójzy saprěč. „Šchi-
 manje Zonafowu, lubuješč ty mje wjazny, dnžli cži?“ tak sa-
 pocžnje; cžeho dla tak? Dopomnicž čže jeho na to, so je ho
 na pošlednej wjeczeri šwažik prajicž: „Šdy bychu ho tež
 wšchitny na tebi pohóršchili, dha wšchał ja ho nihdy nje-
 hóršchu. A hdy bych ja s tobu wumrjecž dyrbjal, nočžnył ja
 cže saprěč.“ Haj w Knjesowym pomjatkku steji wšchitko hišc-
 cže tak jaknje šapikane, kaž by ho to hałle w hodžinje prjedy
 štało, a wón nješalutuje wot teho ničžo šwojemu wučomni-
 kej, ničžo. — Šhtož ma wušchi špšchecž, tón špšch: Stanje-
 neho Šbóžnika lubošcz je šwjata lubošcz, šwědomnje a wu-
 troby šudžaza lubošcz a to dženža hišcže. Šdnyž dženža s du-
 šchu wo jejne hrěchi jedna, stanje ho to tež dženža hišcže se
 šamšnej šwjatej šhutnošču. Njech šebi ničto njemyšli, so
 šapikža našch hrěch do pěška. Wo kóždym wotšwjecženju nje-
 dzele, wo kóždym poklecžu, wo kóždej nješprawnošču, wo kóž-
 dej nješjednanliwošču wě. A junu, hdyž woła cže jeho hłóž
 pšched šudny stol, šapocžnje ho pošledne spowědne pru-
 howanje; a kak kručže budže tehdy s tymi rěčjecž, kiž maja
 šwój hrěch tak mało šancž, hdyž rěči tak šhutnje s Pětrom, kiž
 běšche tola šwój hrěch s hórškimi špšlami woplakował. — Ale
 Knjes je šwěrnny a dobročiwny, a so njebychmy w tamnym
 pošlednim pruhowanju pohanibjeni byli, tehodla ma s nami
 tu hižom nětk tajke spowjedne pruhowanje, runje tež dženža.
 Tuž špšch jeho praščenje: Lubuješč ty mje wjazny, dnžli cži?
 Lubuješč mje? Lubuješč mje? Sa lubošczu ho prašcha,
 pšchetož lubošcz je šakonja dopjeljenje. Kaž dobry plód
 šwědcži wo dobrym šhtomje, na kotrymž wižny, tak je lubošcz
 šwědczenie wo prawej wěry. Sa lubošczu ho prašcha, pšche-
 tož šhtož lubuje Knjesa, je ho šebi šamemu wotrjeknył a je
 ja Šbóžnika a bratrow žiwny. Tež tebe, ty mužo, žona, mło-
 dženzo, holza, ho Knjes dženža prašcha: Lubuješč mje tak?
 Prjedy dnžli wotmołwišch, špšch, šhto a kak je Pětr wotmoł-
 wił. — Na přenje praščenje: „Lubuješč ty mje wjazny, dnžli
 cži?“ nima žaneho haj. Šordošcz, kiž bě něhdy jeho nucžika
 ho šbėhacž a wupinacž na šwojich šobuwučomnikach, je se
 špšlami pokuty na šelenny šhtwórtk wotmyta. Ale tež tamne
 druge praščenje maže Pětr jenož jako šhuboše poniženje sa-

cžucž. Tehodla je jara šrudny a njecha napošledk tež šamo
 šwoje mējenje wo šebi wjazny placžicž dacž, ale položil jo do
 wšchewědomošcže šwojeho spowjedneho Wótza: „Knježe, ty
 wěšch wšchitke wězy, ty wěšch, so ja cže lubuju.“ Tak čžemy
 tež my cžinicž. Pšchedewšchēm čžemy prašchazeho Knjesa
 prošnyč: „Wobhoń mje, Božo, a pošnaj moju wutrobu; špy-
 taj mje, a pošnaj moje myšle. A hlada, hacž ja na šlym
 pucžu šym; a pšchewodž mje na wěčnym pucžu.“ Kotre bu-
 dže potom našche wotmołwienie? Knježe, moja dušcha je
 šrudna, so šym cže tak pošdže lubował. Haj, to je bološne,
 hdyž něchtón njeje w šwojich młodnych a mužškich lětach ja
 Knjesom ho prašchal a wuknje, ach kak pošdže hałle Šbóžnika
 lubowacž a ho jemu dacž! A tola derje tebi, hdyž ty nětk ho
 jemu dašch w šprawnej lubošczu. Knjes nočže na šhubjenny
 cžaž džiwočž, a čže najatym džekacžerjam w jednatej hodži-
 nje po kroschu dacž. Lubuješč mje? prašcha ho Knjes. Šhto
 je mjes nami, kiž nje dyrbjal s Pětrom ho šrudžicž a prajicž:
 Knježe, ty wěšch wšchitke wězy, ty wěšch tež, kak je moja lu-
 bošč hišcže tak njeošpołna! Šdže šu krašne cžašny, hdžež
 wušnawach s wješelošču: „Šdnyž ja jenož tebe mam, dha ja
 ničžo njerodžu wo njebeža a wo šemju! Hacž mi runje
 cželo a dušcha šawutlitez; dha wšchał ty šy, Božo, kóždy cžaž
 mój wutrobny troscht a mój džel!“ Ach, cžehodla je moja
 wutroba ho šestariła a wuštudnyła, ach so šym přešschu lu-
 bošč wopušchčil. — Lubuješč mje? prašcha ho Knjes hišcže
 jónkrócž. Wón naš lubuje a dofelž nam wšchitko da w šwo-
 jej lubošczu, šmē tež wot naš wšchitko žadacž. Wot tnych, kiž
 jeho lubuja, žada, so hidža a woštaja hrěch. Kak někotry pač
 dyrbi wušnacž: Haj, lubował šym a lubuju pjenješny a šemške
 kublo, cžesč a wješelo a cžlowjekow — ale niz Knjesa Jesu-
 ža! Dyrbišch tak wušnawacž? Ow, so bychu wušnacža na-
 šchich pšchestupjenjow a hrěchow se šprawneje wutrobny we-
 wěrnej šrudobje pšchisčke, potom Knjes je njebudže wotpo-
 kašacž! —

Pětr je wotmołwił a Knjes Jesuž je se wšcheho šhuboku,
 rošlacža pošnu šrudobu jeho wutrobny špošnal. Tak k njemu
 praji: „Paž moje jehnjata, paž moje wowzny, paž moje wow-
 zny!“ Žadny porok, žane pokucžerštwo, ně jeho šažo do wyš-
 keho a šwjateho šaštojnštwu powoła, so by s paštyjom był
 ja wowzny małe a wulke. Tak cžini šwobodna Knjesowa hna-
 da. „Kaž ho Wótčez šmili nad džecžimi, tak ho šmili Knjes
 nad tymi, kotřiž ho jeho boja.“ Nětk šu špšly ho do wulkeje
 radoščje pšchewobrocžike! — Tak pač Knjes tež dženža
 hišcže cžini, hdyž pšchindžemy se wšchēm swojim hrěchom
 rošlacži a šrudni a po hnadže žadajo k njemu. „Šbóžni šu
 cži šrudni, pšchetož woni budža troschtowani.“ Tuž pšchindžcže
 kaž Pětr k Jesužej a šhońcže kaž wón, kak hnadneho Šbóžnika
 mamny! — Šdžež pač Knjes rošbitej, ponižnej wutrobje wo-
 dawa, tam tež kaž pola Pětra žada: Paž moje jehnjata, paž
 moje wowzny! Tebi je wjele wodate, tohodla dyrbišch tež
 wjele lubowacž. Se šwojej lubošczu dyrbišch pošacž w do-
 mje a powošanju, so je Knjes twój a ty jeho! A hlaj, mój
 k tomu čže tebi šamšny Šbóžnik dacž. Tuž proščmy jeho“
 O Knježe, nješahor šam moju wutrobu s cžistej, šwěrnej.
 wobštajnej lubošczu k tebi, kiž šy mje lubował hacž do šmjerc-
 cže, a pomhaj mi pšchikašnju lubošcže dopjelniecž. Šamjen.
 S. w B.

Dužny do šchule.

Šsynka, džowcžicžku wjedžesche macž, wjedžesche nam
 do šchule. To wažny džej. To džecžo, hacž šem jeno wot
 štaršchegu kubłane, bywa dowěryene šchuli. To tež rošbudny

dzeń. Ale nasiherbšy staršchi šu hižo dawno rošbudženi, šo ša nich šyła žane praščenje njeje: hačž šobu do nabožneho, pobožneho rošwucžowanja abo do bjesbóžneho moralneho rošwucžowanja, bjesbóžneho tohodla, dofelž Boha nješnaje. A tež jene druge rošbudžjenje je pola herbiškich staršchich rošbudžene: Nasche herbiške džeczjo dnrbi tež herbišy wufnyčž, dnrbi nawufnyčž, šebi wažicž a čješćicž šwoje wot Boha jemu dowěrjene drohe kubło: macžernu rěčž. Wono tola še šwojim njebjeskim Wótžom šo jenož w šwojej macžernej rěčži móže šrěčecž, šo š njemu modlo w rěčži šwojeje macžerje. To wšcho potom ručuje ša to, šo tutón šhód do šhule a do noweho žiwjenja žohnowanj a tohodla šbožowny šhód.

Naschim mačym špěwa našch Sejer na pučž a do młodeho šbožowneho žiwjenja:

Na tebe, Jesu, hlada
Ta šyła džeczatkow,
Wšhincž š tebi lubje žada
Do tvojich njebjekow.

Duž daj, šo prijedny šnaja,
Šštož ty naž wucžil šy,
A kač do Božoh' raju
Pucž ma byčž nam'kany.

Haj, pošni šwukliwošće
Pucž byčmy špóšnali,
A w pyšče njewinošće
Tež ponižnje jón šhli.

Kwaš a kwaš.

„Marka bě hižo lěto dołho še šwojim wucžerjom šlubjena. Tutón bě pšched krótkim nětk wěšte měšto doštal. Tuž móžachu kwaš pšchihotowacž, na kotryž běšhtaj šo hižo dołho wjekełižoj. Ale š wjekełom a š nadžiju štejesche nětk pšched Marku tež dželenje wot staršheju a staršchiskeho domu. To běchu džiwne dny a tydjenje, w kotrychž ju tute wjekele a šrudnošć nadběhowašhtej.

Tola prijedny hačž móžesche šebi Marka kwaš wuhotowacž, bu pšcheprošhena na kwaš šwojeje towařšchi Gustle. Bě družka. Pošdže pšchindže š kwaša dom. Nasajtra bě žyly dzeń mucžna a šrudna a tyšhna a pošna njeměra a nješpoškošće. Kaž bjes myšlow čžinjesche šwoje džělo.

Tu šastupi macž š njej do jštwy. „Marka!“ rjekny macž, „Dube džeczjo! Ty šy mi dženzka tajka šrudna! Ššto je šo čži štało?“

Marka špyta šo pošmewufnyčž: „Ach macže! Wčžerawšchi kwaš je na tym wina! Še mi do wšchěch šstawow šajěl! — Kač móžeja to takle do šwjateho mandželštwu štupicž!“

„Kač ha tam běšhe?“ woprašča šo macž pošna šajimanja.

„Nó, tak, kač to šwjetscha na wšchěch kwašach je! Šsu tam wjele jědli a pili! Ludžo běchu šo rjanu draštu šwoblekali! Šnydom po wěrowanju džěchmy do šorcžmy. Tam šu wjele jědli a šo jara šmjeli a wjele žortowali, a to, macže, wo tajkich šwjatnych a pošajnych wěžach, wo kotrychž nje-dnrbjeli dožyła rěčžecž! Wboha Gustla njewjedžesche, ššto prajicž a hdže hladacž! — Potom šu rejowali w tutym horžym rumje a wjekele bu wjetsche a wjetsche. Pšchi tym telko piwa a wina pijachu, šo běchu napošled škoro wšchitny pjeni!“

Něšhto njedžel pošdžišho! Wšcho bě dopšchihotowane ša kwaš Marki a jeje wucžerja. To bě rjany škóncžny dzeń a to bě woprawdže šwjedžeňski dzeń w žiwjenju młodeju nětk

mandželšheju. Bě našyma, kotraž je tola tak bohata na kwětkach a płodach a tak pyšhna w pišhanyh lišće.

Rjany wječžor šjednocži dzeń do kwaša bliškich a najbližšich pšchuwufnych młodeho mandželšheho a młodeje mandželšheje do pěčneje towařšhnošće w domje Maržyneju staršheju. Wšhěm bě to jene wažne, šo bychu šo wšchitny, kiž nětk do noweho wulkeho pšcheczělštwu šlušhachu, šesnali a wažny dzeń tež hódnyje a doštojnje šwjeczili. Młodzi běchu nowy špěw nawufnyli, kotryž dwojohłóžnje špěwachu. Potom wuštipichu wšhelazy a pšchepodachu maše a wulke kwašne dary š pěčnymi rónčžkami a š pšchistožnymi žorcžicžkami. Maržyna najlěpšcha towařšhka pšchinješe jej njewješćiny wěncžł a wodžeczko ša šwjatocžnošć wěrowanja. Telko lubošće a telko wutrobnych, nutrych pšcheczow kłincžesche Maržy še šłowow towařšhki do wutrobny, šo šo jej šyly wufulichu. Čžičha šedžesche tam pšchi šwojim lubym a dašhe šebi džaka-pošna wšhittku tutu lubošć lubicž. Prijedny hačž šo džělachy, šakłincža š pošdłanšheje jštwy wotšalny špěw: „Čžehntaj š měrom šwoje pučže!“ Nawoženjowi towařšhojo pšchekhwapichu š tym šlubjenjeju a pšchitomnych wušpěwawšchi to, šštož tutón wječžor we wšhittkich wutrobach šyncžesche. —

W 1 hodž. dnrbjesche w Božim domje wěrowanje byčž. Tuž měješhtaj šlubjenaj dopošdnjo ša šebje. Wundžeshtaj šebi do bliškeho bukoweho lěša, kotryž bě krašny w šwojej najymštej pyšhe. Tam šo šydnyshtaj a powjedashtaj šebi wo šandženoscži a wo pšchihodže a wutroba bě jimaj pošna džaka a wjekełošće a nadžije. —

Tajkaj štejeshtaj potom tež něšhto hodžin pošdžišho pšched wěrowanškim wotšarjom Božeho doma, Marka w běštej draščje, kotruž bě šebi šama šhotowala, myrtowy wěncžł na hłowje. Tak tam doštashtaj to pošohnowanje Bože a šawdashtaj šebi ruzy ša šwjast žiwjenja. Šswjedžeňška šwjatocžnošć bě nad młodymaj nětk mandželštimaj, ša kotrejuž nutrne modlitwy š wutrobow šwěrných staršchich a dobrých pšcheczelow š njebyju štupachu.

Ša pošošdnjo běchu šebi wjetschi rum w ewangelškej towařšhowni wucžinili ša tutón šwjedžen. Kač lubošnje witašhe kwašne blido, pyšhne w našymškej pyšhe a pošne dobreho tykanza a kofeja, hošćzi! Tež šarač, kotryž bě Marku ššchčžil a šonfirmirowal a nětk wěrowal, bě mjes hošćžemi. Wšhelake maše pšchekhwapjenja, šhutne a žortne rěčže, hudžba a špěwy dachu šo rjanym hodžinam tak šhwatniwje minyčž, šo ničtón njewjedžesche, hdže šu woštake.

Šiščže dołho po tym je Marka na šwój kwaš špominała a jej je pšchezo bylo, jako by na nim tež Šbóžnik šobu był. W šwojim přenim lišće, kotryž staršchimaj domoj pošła, pišhašhe: „O, lubaj staršhej, mějtaj džak ša wšhittku waju lubošć, kotraž je namaj špoczatk naju mandželštwu ša tak wobšbožazy šwjatny dzeń ščžinila!“ —

Tak něhdže pišhe mačny tydženik: „Frau und Mutter“, kotryž w Elberfeld-Barmenje wulhadža a čže pšchedewšhěm našchim žonam a macžerjam šlužicž. Kač to, špóšnajesč š teho, šštož tu podachmy. To je tón hłóž, kotryž nam š krašneho šhěrlušcha, wot Pětra Młónka š němškeho pšchekloženeho kłincži:

„O šbóžny dom! Hdžež šu čže horjewšali,
Hdžež ty to jene, haj to wšhittko šy,
Hdžež š lubošću šu šo čži wšchitny dali,
Njech maju šrudne abo wjekełe dny,
Hdžež kóžda žikla krowje čži, Jesu, bije
A kóžde wošo hlada na tebe,
Šdnyž tež w nusy trošht a pomož blije,
Wšcho šedžbu ma na twoje kwinjenje!“

Protestantismus.

Piszezo sažo křesćimny abo čitamy, so katolika zyrkej pschibywa abo pschidobywa. Pschirunajo licžby se žiwjenja, namakajš, so to snajmjeńšcha powšchitkownje tať njeje.

Sjednoczene staty Polnózneje Ameriki maja wjazny hač 100 milionow wobydlerjow. S tutych pschidže na protestantow 80 proz., potajkim wjazny hač 80 milionow. W běhu poslednich 50 lět je so licžba katolickich pschicžahowarjow wo 20 mil. pomjeńšila. — W lěcže 1789 mějesche Zendželsta mjes 34 milionami 5 mil. katolikow, dženša ma wona 43 mil. wobydlerjow a mjes nimi jenož 5 mil. katolikow. — We Belgijskej bydlejše 1830 jenož 2000 ewangelickich, nětkle 25 třaz. — Schwedjska a Norwegjska matej 5147 katolikow a Danjska 8780. — W Schwizy je so licžba katolikow wot lěta 1910 hač 1920 wot 1 593 538 na 1 528 000 snižila, licžba ewangelickich křesćijanow pať so wot 2 107 596 na 2 217 596 powmjeńšila. — W Němiskej wostawa romsko-katolika zyrkej we wuměńjenju i ewangeliskej tohoruunja nasjad, a to wošebje psches měšchane mandželstwa, kotrychž dla je tohodla tež nowe tu naspomnjene bėdženje w Bajeriskej nastalo.

Tute tu podate licžby nočzedža nať nětko smėrowač, tať so mōhli bjes starosćje bječ a njetrjebali nicžo činicz sa šwoju wėru a sa šwoju zyrkej; wone čyžychu wėž pokasacž, kajkať je, a njetrjebawišchu bojoicž wotehnač, a nať pohonjecž k dalškej a nowej šwėrje pschecziwo naschkej evang. zyrkwi. wošebje tež tu w krajinach, w kotrychž psched něhdže 400 lětami šapocža šebi šwoje pucže pytač; wono dže tola płačzi pschezo hišćje:

Jed'n twjerdy hród je naš Bóh šam,
Brón dobra, šylna škala.
Wón se wšchkej nušy pomha nam,
Kíž nať je šapschijala!

Zyrkej a stat.

Němjska wulka statna rada je wo naczištu noweje šakonskeje knihi wo křostanju jednala a je šmjertne křostanje wobthowala. Hamburg bė namjetowať, so so njeby wjazny se šmjercžu křostať; tola sa tutón namjet wuprajichu so jenož Mecklenburgska-Schwerinska, Anhaltjska a Lübeck.

Hannoverska ewangeliska zyrkej je jutry šjawnje sa šwjećenje njedzele wustupila. We wšchěch zyrkwjach bu namolwjača rěč krajneho biskopa Hannoveriskeje pschecžitana, kotraž šebi wot wošadnych křutnje žada, so bychu křucže na to hladali, so so njedzela šwjeczi. Staat a polizija njedocžinitej, so njedzela tež woprawdže njedzela je, my šami dyrbimy so wo to štaracž, a to i tym, so w šwojich domach a šwójbach njedzela šwjeczimy, so so wšchitzy šwėru k Božemu šłowu a k Božemu domu dzeržimy. Tohodla dyrbjeli šobotny wječor po mōžnosći bjes šwjeczenjow wostajicž; snajmjeńšcha dyrbjale tute šwjedženje, hdnž so jich njemōžemy šminycž, so i poľnozu škōnczicž. Njedzela rano a dopoldnja njedyrbjeli žanych Bože šlužby škazanych a njedzela wotšwjecžowaznych wuhotowanjow mēcž; šu-li pať tajke postajene, nješmėmy je wopytač. A tež wo to mamy so štaracž, so potom njedzela se šwojim popoľdnjom a wječorom sažo nješniczi, šchtož je rano a dopoldnja hajila a twarila. Dawajmy wot nětk naschemu ludej wo křašnosći jutrneho dohycža šwėdćenje se njedzela, w kotrejž i nastajnje žiwa nješinaza radošć jutrneho ranja!

Wschelle i bliska a i daloka.

S Wosborka. Na Jana pschidže k nam wošadna šotra a to šmilna šotra abo diakonika i Drježdžanskeho macžerneho doma diakonikow. To je wulzy šwjelaze. Esredki sa tutu nowu štaziju pschidžu se wšchelackich žorkow. Dokelž tež našcha šhorobna pokladnica šobu płačzi, budže w nušnych padach mōžno, so tež šobustawy Wosborkiskeje šhorobneje pokladnicy we wokolnych wšach a wošadach tutu dobrotu wuzija. Hač dotal njemėjachmy w zykej našchkej wokolinje žanu diakoniku a tať bė tu špomōžne šutkowanje tajkeje wošadneje šotry nimale nješnate, kať tež diakoniky šame. To budže nětko hinať. Esnadž tu abo tam so mloda holza potom rosšudži, do tuteho wulzy špomōžneho džeľa šastupicž, w kotrymž runje diakoniky našcheho Drježdžanskeho macžerneho doma šutkujaja, kotryž w Drježdžanach, w Nowym mēscze, njedaloko Łobja i jeho wobšchėrnymi twarjenjami a i jeho zyrkwicžu wuhladajš. Tam je so tež hižo tať někotra šerbika mloda holza sa šlužbu Ješusoweje lubošće wušwjecžila, a w tu šhwilu džełaja jich wjazny šerbickich diakonikow na štazijach tuteho doma, a to w jara wšchelackym a tež jara čezkim a šamolwjenja poľnym džełe. Mjes šerbickimi wošadami šu někotre, w kotrychž šu wone tohorunja w džełe, tať wošebje hižo dołhi čať w Něškwacžidlskej wošadze.

W Kamjenju je nowy Kamjencžanski zyrkwiny wokřejš 24. mērza šwój přeni „wokřejšny zyrkwiny džen“ mēł pod wjedništwom šwojeho noweho šuperintendenty k. dr. Schrōdera. Wo wšchelackich prašchenjach šu tam jednali, tať wo „zyrkwinoschulskim lehnštwje“, wo zyrkwinych dawkach, wo šnutškwownym mišionštwje a špomōžnym šaštaranju. Pschitomnaj bėšchtať a w rosmolwje rěčšchtať tež k. hamšiki hejtman dr. Sievert a wokřejšny šchulski rada Schneider.

„Dipšćanske mišionštw“ ma so horzo bėdžicž, so by šamohlo šwoje šnowa pschewšate džeło pschewjelcž. Sa to je wjele šredkow trjeba. Tohodla je proštwy wupōšłako, so bychu wšchitzy pschecželjo mišionštw mjes pōhanami šobu pomhali, nadawki wukonjecž a postupowanje našcheho Šakškeho mišionštw podpjeracž.

S Thüringiskeje čitamy, so je tam wokřejšny šamt we Meiningen dorasnje pschecziwo njepocžinkej kurjenja mlodnych čłowjekow šakrocžik. Se wšchickim, kiž hišćje 16 lět nješku, šakasať, kuricz w šjawnnych rumnošćach, w kajkichžkuli šorcžmach. Šchtož so pschecziwo tutej šakasni pschehřěšchi, so i pjenješami — hač do 150 hr. — křosta abo i jatbu. Křostanje trjehi mlodnych hřěšnikow — wěšo tež mlode hřěšniczy, — ale pať tež štaršchich tajkich mlodoštnych kurjerjow, a tych, kiž maja dohladowanje, a hošćenzarjow, hdnž dowola, so mlody lud šuri. Tutón wulkať so, kať so psche, po zykej Düringiskej pschewjedže. Čžohodla niž tež pola nať?

W Rušowskej je protestantismus i lětom 1927 sažo dalšchu šrocžel rošwicža a rošhynjenja dokonjať. K přėnjemu rasej wuda so tam sažo po wulkim pschewrōcže „protřka sa ewangelisko-lutheriske wošady Rušowskeje.“ S njeje šhonimy, so je lutheriska zyrkej tam do 17 wokřejšow džełena; kōždy ma šwoju šynodu. W njej šteji tež naštať wo přėnjeje lutheriskej zyrkwi w Rušowskej psched 350 lětami. Dalšchi naštať: „Lutherški šwėtowy šonvent“ je pišal bywšchi šdirector Dipšćanskeho mišionštw, šprofesor dr. Šaul.

Šištowanje: R. w R. sa Jubilate. — T. w B. sa Cantate. — S. w M. sa Rogate (K nješjustpicže).

Šamolwity šredaktor: šarať Wyracž w Rošacžizach.